

PROGRAM SUBVENCIONISANJA ZARADA ZA II KVARTAL 2021. GODINE

I. Uvod i cilj Programa

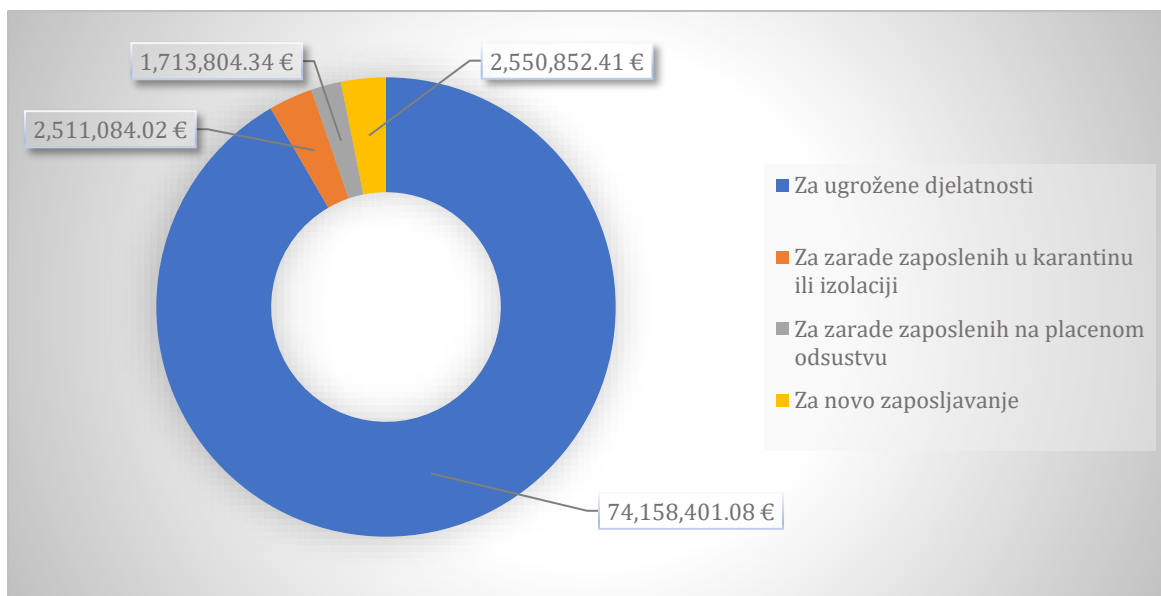
U cilju ublažavanja ekonomskih posljedica prouzrokovanih epidemijom korona virusa (COVID-19), odlučeno je da se nastavi sa direktnim subvencionisanjem zarada zaposlenih u privrednim subjektima, pri čemu je kao dominantan kriterijum postavljen **značajan pad prihoda kod privrednih društava i preduzetnika koji obavljaju djelatnost po stvarnom dohotku odnosno pad prometa kod preduzetnika koji se oporezuju paušalno.**

Ovaj vid podrške predstavlja sastavni dio Mjera podrške privredi i građanima za II kvartal 2021. godine, a za svoj primarni cilj ima očuvanje radnih mjesta i stvaranje pretpostavki za dalji oporavak ekonomije.

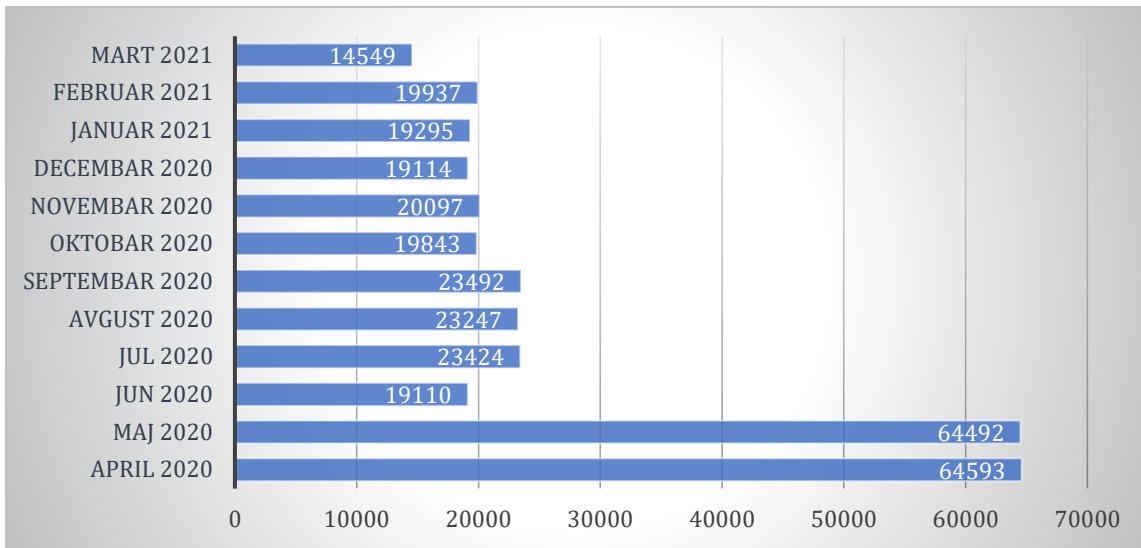
U prethodnom periodu realizovani su programi subvencionisanja zarada kroz II, III i IV paket mjera u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa COVID19, čime je obezbijedena podrška privrednim subjektima u djelatnostima zatvorenim usljed naredbi Ministarstva zdravlja, ugroženim djelatnostima u sektoru turizma, ugostiteljstva i javnog prevoza putnika u drumskom saobraćaju, zaposlenih kojima je određena mjera karantina ili izolacije, zaposlenih na plaćenom odsustvu zbog čuvanja djece mlađe od 6/11 godina, kao i podrška novom zapošljavanju.

U okviru navedenih programa u periodu od 1. maja 2020. godine, a zaključno sa 15. aprilom 2021. godine, isplaćeno je 75.802 zahtjeva za subvencije zarada, u ukupnom iznosu od 80,93 mil. €. Subvencionisano je 331.193 zarada zaposlenih koji su radno angažovani u 16.215 privrednih subjekata.

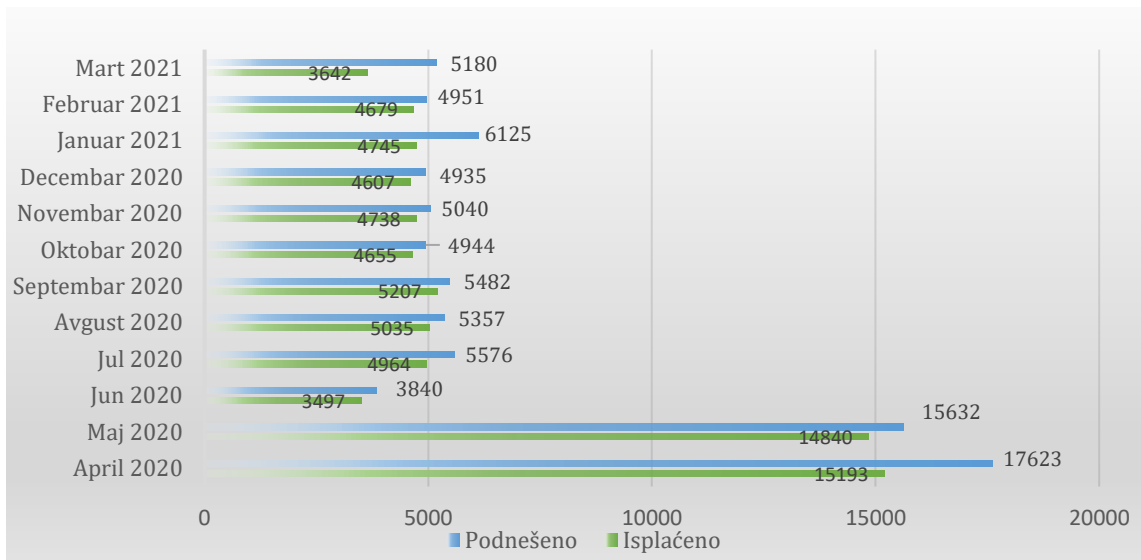
Slika 1. Pregled isplaćenih subvencija zarada prema mjerama podrške

Slika 2. Pregled broja zaposlenih kojima su isplaćene subvencije, po mjesecima

Slika 3. Pregled broja podnijetih i odobrenih zahtjeva po mjesecima

U periodu realizacije Programa subvencionisanja zarada za I kvartal 2021. godine zaključno sa 15. aprilom 2021. godine isplaćeno je 13.066 zahtjeva za subvencije zarada, u ukupnom iznosu od 17,42 mil. €, a subvencionisano je 53.781 zarada zaposlenih.

Imajući u vidu da su određeni segmenti privrede i dalje snažno pogođeni epidemiološkom situacijom u zemlji čime je prilično ograničeno obavljanje privredne djelatnosti, kao i nedostatkom radne snage usljed primjene mjera u cilju suzbijanja negativnih efekata pandemije na zdravlje građana, kroz mjere podrške za II kvartal predviđena je podrška najugroženijim privrednim subjektima i preduzetnicima subvencionisanjem zarada u odnosu na ostvarene poslovne rezultate u prethodnoj godini, koja je bila veoma izazovna i teška za crnogorsku privredu.

Istovremeno, uz ovaj vid podrške nastavlja se dodjela subvencija privrednim subjektima, koji su u prethodnom periodu ostvarili **pravo po osnovu mjere novo zapošljavanje (za novo-zaposlena lica koja su evidentirana zaključno sa 31.12.2020. godine)**, uz prethodno utvrđenu obavezu privrednog subjekta da ove zaposlene evidentira kao zaposlene najmanje 12 mjeseci od dana zasnivanja radnog odnosa i da u tom periodu neće smanjivati ukupan broj zaposlenih uvećan za broj novo-zaposlenih lica u odnosu na broj zaposlenih evidentiran u februaru 2020. godine.

Sva lica koja su ostvarila pravo po osnovu mjere novo zapošljavanje, nakon isteka dodjele subvencije od 6 mjeseci, mogu biti korisnici podrške koja je predviđena tokom II kvartala 2021. godine (za mjesec april, maj i jun), isključivo ukoliko privredno društvo u kom su zaposleni spada u kategoriju ugroženih privrednih subjekata definisanoj ovim Programom.

Ukoliko se privredno društvo ne nalazi u kategoriji ugroženih privrednih subjekata definisanoj ovim Programom, lica koja su ostvarila pravo od 6 mjeseci po osnovu mjere novo zapošljavanje, imaju pravo na ostvarivanje subvencija za karantin i za plaćeno odsustvo.

Predmetnim Programom pružiće se podrška za oko **6.000** privrednih društava i preduzetnika koji zapošljavaju oko **20.000** zaposlenih.

Podrška Vlade, definisana ovim Programom, biće usmjerena kroz subvencije preduzetnicima i privrednim društvima koji ispunjavaju uslove iz Zakona o privrednim društvima ("Službeni list CG", broj 65/20), pri čemu će se voditi računa o principu kumulacije državne pomoći, shodno kojem zbirni iznos svih dodijeljenih državnih pomoći po jednom korisniku ne smije preći 1.200.000 EUR, što je u skladu sa pravilima dodjele državne pomoći

II. Obuhvat podrške, opšti uslovi i način podnošenja zahtjeva

Program subvencionisanja zarada za II kvartal 2021. godine definiše podršku za privredne subjekte koji su izmirili poreske obaveze zaključno sa 30. septembrom 2020. godine i koji nijesu prekršili naredbe Ministarstva zdravlja donijete u cilju suzbijanja epidemije korona virusa (COVID-19).

Podrška Programa subvencionisanja zarada za II kvartal 2021. godine, odnosi se na preduzetnike i privredne subjekte čiji je rad u velikoj mjeri bio ugrožen, a shodno urađenoj **analizi o padu prihoda kod privrednih društava i preduzetnika koji obavljaju djelatnost po stvarnom dohotku odnosno pad prometa kod preduzetnika paušalaca**.

Program obuhvata i podršku za preduzetnike ili privredna društva čiji zaposleni su naredbama Ministarstva zdravlja, u cilju suzbijanja epidemije stavljeni u karantin ili izolaciju, zaposleni koji su koristili pravo na plaćeno odsustvo sa rada po osnovu čuvanja djeteta mlađeg od 11 godina, odnosno djeteta sa smetnjama u razvoju mlađeg od 18 godina.

Shodno uslovima Programa, privredni subjekt može dobiti subvenciju, po zahtjevu, za zarade zaposlenih za mjesec **april, maj i jun 2021. godine** po osnovu:

- (1) Mjera – Subvencije za zarade zaposlenih u ugroženim privrednim subjektima**
- (2) Mjera – Subvencije za zarade zaposlenih u karantinu/izolaciji**
- (3) Mjera – Subvencije za zarade zaposlenih na plaćenom odsustvu**

Privredni subjekt, za jedan mjesec, može podnijeti zahtjev za isto lice samo u okviru jedne predložene mjere. Iznos subvencije po zaposlenom, bez obzira na to u koliko privrednih subjekata je lice zaposleno, ne može preći maksimalni iznos od 222 € neto mjesečno.

Zahtjevi za subvenciju podnose se, kao i u prethodnom periodu, elektronskim putem i upotrebom digitalnog sertifikata (uz obavezu prethodnog podnošenja IOPPD) posredstvom elektronskog servisa „Program za dodjelu subvencija“ koji je realizovan na portalu Uprave prihoda Crne Gore (<https://eprijava.tax.gov.me/TaxisPortal>). Preduzetnici koji ne posjeduju digitalni sertifikat za rad sa e-servisima Upravi prihoda Crne Gore, zahtjev podnose unošenjem traženih podataka na istom portalu koristeći Program za dodjelu Subvencije – preduzetnici bez sertifikata uz prethodno podnešeni GPPFL/ZPO obrazac (<https://www.subvencije.me>).

Sredstva koja država isplaćuje kroz utvrđene mjere za podršku privredi ne mogu biti predmet prinudne naplate.

Subvencija se odobrava za preduzetnika i zarade zaposlenih za koje je preduzetnik, koji plaća poreze i doprinose po stvarnom dohotku ili u paušalnom iznosu, podnio GPPFL obrazac za 2020. godinu, odnosno ZPO obrazac za 2020. ili 2021. godinu i izmirio obaveze po osnovu poreza na dohodak i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje koji su dospjeli za plaćanje na dan 30. septembar 2020. godine.

Subvencija se odobrava za zaposlene u privrednom društvu za koje je podnešen IOPPD obrazac Upravi prihoda zaključno sa mjesecom za koji se podnosi zahtjev za subvenciju i ako je privredno društvo izmirilo obaveze po osnovu poreza na dohodak i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje koji su dospjeli za plaćanje na dan 30. septembar 2020. godine.

Pravo na dobijanje subvencije na zaradu imaju i privredni subjekti koji u trenutku podnošenja zahtjeva za subvenciju redovno izmiruju reprogramirane poreske obaveze, shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 83/16), Uredbi o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 57/18) i Uredbi o uslovima za odlaganje naplate dospjelih poreskih i neporeskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 27/2020, 50/2020, 015/2021).

III. Mjere podrške

(1) Mjera – Subvencije za zarade zaposlenih u ugroženim privrednim subjektima

Imajući u vidu pad ekonomske aktivnosti usljed negativnih efekata izazvanih epidemijom korona virusa, tokom II kvartala 2021. godine predviđen je nastavak podrške za privredna društva kroz subvencije zarada zaposlenih za mjesece: **april, maj i jun 2021. godine.**

Program subvencionisanja zarada za II kvartal 2021. godine kreiran je na osnovu analize urađene za svaki privredni subjekat u Crnoj Gori pojedinačno, a na bazi podataka Uprave prihoda o:

- Ukupnim prihodima za 2019. i 2020. godinu za sve privredne subjekte, koji su u zakonski predviđenom roku - 31.03.2021. godine predali finansijske iskaze i koji imaju izmirene poreske obaveze na dan 30.09.2020. godine;
- Ukupno ostvarenom prometu preduzetnika iz Zahtjeva za paušalno oporezivanje, za 2020. i 2021. godinu (preduzetnici paušalci);

- Ukupnim prihodima preduzetnika koji djelatnost obavljaju po stvarnom dohotku za 2019. i 2020. godinu, koji finansijske iskaze predaju u zakonski predviđenom roku – 30.04.2021. godine.

Intenzitet podrške: Iznos subvencije, u skladu sa pravilima dodjele državne pomoći, za mjere definisane Programom, određuje se u odnosu na vrijednost minimalne zarade utvrđene Odlukom Vlade o utvrđivanju minimalne zarade („Sl. list. CG“, broj 33/19), na način da se opredjeljuje iznos subvencije u rasponu od 50% do 100% bruto minimalne zarade. Iznos razlike do pune bruto zarade zaposlenog obezbjeđuje poslodavac.

Kategorizacija intenziteta podrške u odnosu na pad prihoda u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu za privredne subjekte i preduzetnike koji djelatnost obavljaju po stvarnom dohotku, odnosno pad prometa za paušalno oporezivanje za 2020 i 2021. godinu za preduzetnike paušalce, je sljedeća:

- ***Pad prihoda/prometa preko 90-100%, iznos podrške do 100% minimalne bruto zarade;***
- ***Pad prihoda/prometa u intervalu od 70-90%, iznos podrške do 75% minimalne bruto zarade;***
- ***Pad prihoda/prometa u intervalu od 50-70%, iznos podrške do 50% minimalne bruto zarade.***

U slučaju da je privredni subjekat zabilježio pad prihoda/prometa ispod 50% isti neće biti predmet podrške kroz ovu mjeru.

Predmet podrške nijesu:

- privredna društva koja finansijske iskaze nijesu predali u zakonski predviđenom roku, tj. do 31.03.2021. godine¹;
- preduzetnici koji finansijske iskaze ne predaju u zakonski predviđenom roku, tj. do 30.04.2021. godine;
- privredni subjekti koju su registrovani nakon 31.12.2019. godine.
- privredna društva koja posluju u oblastima: finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, snabdijevanja električnom energijom i gasom, elektronskih komunikacija, snabdijevanja vodom, upravljanja otpadnim vodama, kontrolisanja procesom uklanjanja otpada, državne institucije, lokalnu samoupravu i privredna društva u većinskom vlasništvu države ili lokalne samouprave, rad diplomatskih i konzularnih misija, javne ustanove, sportski klubovi, komore, udruženja, sindikati i organizacije na bazi učlanjenja.

Dakle, iznos subvencije predstavlja određeni procenat minimalne bruto zarade (ili srazmjerno ostvarenoj zaradi) u zavisnosti od pada prihoda/prometa. Pored uslova koji su navedeni u uvodnom dijelu, privredni subjekat može dobiti subvenciju samo ako nije smanjio broj zaposlenih u odnosu na mjesec decembar 2020. godine. U slučaju da je do smanjenja broja zaposlenih došlo iz opravdanih razloga, u skladu sa Zakonom o radu („Sl. list CG“, broj 74/2019) - (npr. usljed otkaza ugovora o radu od strane zaposlenog, sporazumnog prestanka radnog odnosa između zaposlenog i poslodavca, prestanka radnog odnosa po sili zakona, isteka dozvole za stalni boravak, isteka ugovora o radu na određeno vrijeme i sl.) poslodavac je dužan da dostavi potpunu i validnu dokumentaciju (kopije

¹ Izmjene finansijskih izvještaja koje su Upravi prihoda dostavljene nakon 15.04. neće biti uzete u razmatranje.

Ugovora o radu, ovjereni sporazumi o raskidu radnog odnosa od strane notara, nadležnog sudskog organa ili organa lokalne samouprave) na osnovu koje zahtjev može biti odobren.

(2) Mjera – Subvencije za zarade zaposlenih u karantinu/izolaciji

Preduzetnik ili privredno društvo čiji zaposleni su naredbama Ministarstva zdravlja, u cilju suzbijanja epidemije stavljeni u karantin ili izolaciju, po zahtjevu će dobiti subvenciju dijela zarade za te zaposlene, u skladu sa pravilima Programa.

Intenzitet podrške: Iznos subvencije, u skladu sa pravilima dodjele državne pomoći, za mjeru Karantin/samoizolacija definisane Programom, određuje se u odnosu na vrijednost minimalne zarade utvrđene Odlukom Vlade o utvrđivanju minimalne zarade („Sl. list. CG“, broj 33/19), na način da se opredjeljuje iznos srazmjern ostvarenoj zaradi u prethodnom mjesecu, i to u iznosu do 50% bruto minimalne zarade. Iznos razlike do pune bruto zarade zaposlenog obezbjeđuje poslodavac.

Subvencija se ne odnosi na: državne institucije, lokalne samouprave i privredna društva u većinskom vlasništvu države ili lokalne samouprave, finansijske institucije, osiguravajuća društva i rad diplomatskih i konzularnih misija.

Na ostvarivanje prava za subvencije na zarade zaposlenih u karantinu ne utiče eventualno smanjenje zaposlenih u prethodnom periodu u odnosu na mjesec u kojem se zahtjev podnosi.

Subvencija, po ovom osnovu, jednom licu može se odobriti jednom u toku I i II kvartala 2021. godine. Za sticanje prava na ovaj vid subvencije biće mjerodavna baza podataka Uprave za inspeksijske poslove.

(3) Mjera – Subvencije za zarade zaposlenih na plaćenom odsustvu

Preduzetnik i privredno društvo čiji zaposleni koristi pravo na plaćeno odsustvo sa rada po osnovu čuvanja djeteta mlađeg od 11 godina, odnosno djeteta sa smetnjama u razvoju mlađeg od 18 godine, može, po zahtjevu, dobiti subvenciju dijela zarade za te zaposlene², u skladu sa pravilima Programa.

Pravo na plaćeno odsustvo sa rada obezbjeđuje se jednom od roditelja/staratelja/hranitelja/usvojitelja ili samohranom roditelju djeteta koje nije starije od 11 godina života i djeteta sa posebnim obrazovnim potrebama – smetnjama u razvoju. Ovo pravo ne mogu koristiti roditelji/staratelji/hranitelji/usvojitelji djece do 11 godina ukoliko je drugi roditelj/staratelj/hranitelj/usvojitelj nezaposlen. Samohrani roditelji/staratelji/hranitelji/usvojitelji djece do 11 godina imaju pravo na subvencionisanje zarada.

² Za opštinu prebivališta zaposlenog mjerodavni su podaci iz Dodatka B JPR obrasca za opštinu zaposlenja/obavljanja djelatnosti.

Intenzitet podrške: Iznos subvencije, u skladu sa pravilima dodjele državne pomoći, za mjere definisane Programom, određuje se u odnosu na vrijednost minimalne zarade utvrđene Odlukom Vlade o utvrđivanju minimalne zarade („Sl. list. CG“, broj 33/19), na način da se opredjeljuje iznos srazmjeran ostvarenoj zaradi u prethodnom mjesecu, i to u rasponu od 25% do 100% bruto minimalne zarade. Iznos razlike do pune bruto zarade zaposlenog obezbjeđuje poslodavac.

Način realizacije i tačan iznos subvencije, po ovom osnovu, određivaće se u skladu sa dužinom prekida obrazovno-vaspitnog rada u javnim i privatnim obrazovno-vaspitnim ustanovama i primjene online sistema učenja, i to 25% na nedjeljnom nivou, a na osnovu odluke organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, srazmjerno ostvarenoj zaradi.

Mjera se ne odnosi na privredna društva koja posluju u oblastima: finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, snabdijevanja električnom energijom i gasom, elektronskih komunikacija, snabdijevanja vodom, upravljanja otpadnim vodama, kontrolisanja procesom uklanjanja otpada, državne institucije, lokalnu samoupravu i privredna društva u većinskom vlasništvu države ili lokalne samouprave, rad diplomatskih i konzularnih misija

Na ostvarivanje prava za subvencije na zarade zaposlenih na plaćenom odsustvu ne utiče eventualno smanjenje zaposlenih u prethodnom periodu u odnosu na mjesec u kojem se zahtjev podnosi.

IV. Uputstvo/aplikativni/implementacioni dio

Privredna društva i preduzetnici podnose zahtjeve za subvenciju, u periodu **1-20. u mjesecu, za prethodni mjesec.**

Isplate po Programu subvencionisanja zarada za II kvartal 2021. godine biće vršene jednom sedmično.

Zahtjevi se podnose elektronskim putem i upotrebom digitalnog sertifikata (uz obavezu prethodnog podnošenja IOPPD) posredstvom elektronskog servisa „Program za dodjelu subvencija“ koji je realizovan na portalu Upravi prihoda Crne Gore (<https://eprijava.tax.gov.me/TaxisPortal>). Preduzetnici koji ne posjeduju digitalni sertifikat za rad sa e-servisima Upravi prihoda Crne Gore, zahtjev podnose unošenjem traženih podataka na istom portalu koristeći Program za dodjelu Subvencije – preduzetnici bez sertifikata uz prethodno podnešeni GPPFL/ZPO obrazac (<https://www.subvencije.me>).

Servisna platforma „Program za dodjelu subvencije“ sastoji se iz dvije funkcionalne cjeline:

- Front-end aplikacija putem koje se vrši: autentifikacija podnosioca zahtjeva; izlistavanje zaposlenih koji su evidentirani u privrednom subjektu (na osnovu podataka iz Centralnog registra obveznika i osiguranika – podnešenog IOPPD obrasca); prilaganje neophodne dokumentacije za pojedine mjere podrške; potvrđivanje tačnosti prezentovanih podataka od strane podnosioca zahtjeva i podnošenje zahtjeva za određenu vrstu subvencije. Takođe, u

ovom koraku se korisniku odmah pruža informacija o ispunjenosti programom definisanih kriterijuma, odnosno informacija o nepotpunosti ili odbijanju zahtjeva ako ih isti ne zadovoljava, uz instrukciju za dostavljanje dodatne dokumentacije i podnošenje dopunjenog zahtjeva.

- Back-end aplikacija u kojoj se vrši automatska obrada zahtjeva (validnost priložene dokumentacije se provjerava od strane Implementacionog tima, samo za one uslove za koje nije moguća automatska kontrola na Front end-u) generisanje podataka o odobrenim i odbijenim zahtjevima; statistička obrada po različitim, predefinisanim kategorijama; generisanje listi za isplatu subvencija na bazi agregiranih podataka o odobrenim zahtjevima.

Napomena: Iznosi za poreze i doprinose uplaćuju se direktno na prelazni račun Uprave prihoda , sa računa Trezora, uz dostavu specifikacije Upravi prihoda. Iznosi subvencije koji se odnosi na neto zarade prenosi se sa računa Trezora na račun banke kod koje zaposleni prima platu, nakon čega banka, po prijemu sistematizovanih listi sa isplatnim datotekama koje sadrže neto iznose i matične brojeve korisnika sredstava, vrši raspodjelu zarada.

Detaljni izvještaj o odobrenim i odbijenim zahtjevima po svim vrstama subvencija u okviru Programa generišu se iz aplikacije i odobravaju od strane Ministarstva ekonomskog razvoja, na osnovu ovlašćenja datog od strane Vlade Crne Gore i dostavljaju Ministarstvu finansija i socijalnog staranja kako bi pristupilo izvršenju predmetnih transfera.